

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економічного аналізу

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Аналіз бізнес-процесів у підприємництві»
на тему:
«ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА
АНАЛІЗУ ЗАПАСІВ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «АЛАН») »

Виконавець:
Студент обліково-економічного
факультету
Яцковий Максим Васильович

Науковий керівник:
к.е.н., доцент
Коверда Анатолій Васильович

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження обумовлена розвитком ринкових відносин, впровадження різноманітних форм власності, реформування економічних відносин в Україні висувають дедалі нові вимоги до бухгалтерського обліку як до основного засобу контролю за веденням господарської діяльності суб'єктів господарювання.

Сьогодні підприємства потребують суттєвого реформування структури управління господарською діяльністю. При цьому велике значення має визначення мінімальної величини виробничих запасів на підприємствах, оскільки матеріальні витрати на них займають найбільшу питому вагу.

Оптимізація виробничих запасів – один із головних факторів виходу підприємств України із кризового стану. Це зумовлює необхідність по-новому визначити роль, місце і зміст обліку, аналізу і аудиту виробничих запасів, обґрунтувати його методологію в системі управління. Адже в ринкових відносинах у найвигіднішому положенні виявляються ті підприємства, котрі вміють краще аналізувати виробничу ситуацію і приймати ефективні рішення (в тому числі й щодо оптимізації виробничих запасів), швидше адаптуватися до змін кон'юнктури ринку.

Розвиток виробництва неможливий без виготовлення конкурентоспроможної продукції та її реалізації на внутрішніх і зовнішніх ринках збуту. Водночас необхідною передумовою здійснення виробничого процесу є наявність достатньої кількості виробничих запасів, які є важливою частиною активів підприємства.

Вирішення проблеми ефективного розвитку та зростання виробничого потенціалу господарських підприємств потребує створення системи управління виробництвом, в основу якої має бути покладено формування інформації про виробничі запаси підприємства. Тому розробка та впровадження основних напрямів підвищення ефективності господарської діяльності підприємств передбачає вдосконалення обліку і контролю

виробничих запасів, які забезпечують менеджерів і керівників належною інформацією для прийняття управлінських рішень.

Чітка побудова бухгалтерського фінансового обліку відповідно до змін, що відбуваються в його організації і техніці ведення, підвищує роль обліку як основного засобу одержання достовірної інформації для прийняття економічно обґрунтованих рішень і попереджень ризику у виробничо-господарській фінансовій діяльності підприємств. Матеріальні цінності займають важливе місце серед об'єктів обліку управління підприємством. Вони є однією з найважливіших статей активу балансу. Від ефективного використання матеріальних запасів залежить величина прибутку підприємства та швидкість обороту вкладеного капіталу, тому їх облікові приділяють велику увагу.

Тому актуальність проблеми обліку, аналізу і аудиту запасів підприємств не викликає сумніву і потребує дослідження.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використовувалися такі методи дослідження: порівняння, узагальнення, діалектичний метод пізнання, метод наукової абстракції, метод конкретного і абстрактного, логічного та історичного дослідження, системного та порівняльного аналізу.

Інформаційною базою дослідження стали законодавчі та нормативні документи з досліджуваного питання та дані бухгалтерського обліку об'єкта дослідження його фінансової та статистичної звітності.

Для досягнення визначеної мети були поставлені наступні **завдання**:

- розкрити сутність, класифікацію та порядок визнання та оцінки запасів підприємства та дослідити нормативно-правову базу з їх обліку запасів;
- вивчити особливості документального оформлення, фінансового та управлінського обліку запасів ТОВ «Алан»;

- розробити пропозиції щодо вдосконалення обліку виробничих запасів аналізованого підприємства;
- дослідити організацію та методику проведення аналізу та аудиторської перевірки запасів на ТОВ «Алан»;
- надати рекомендації із вдосконалення методики проведення аналізу та аудиту виробничих запасів аналізованого підприємства, поліпшення ефективності їх використання у виробничому процесі;
- ознайомитись із організацією та методикою обліку, аналізу та аудиту запасів ТОВ «Алан» в умовах використання 1С підприємство 8.2.

Об’єктом дослідження є Товариство з обмеженою відповідальністю підприємство «Алан».

Предметом є теоретичні, методологічні та практичні аспекти обліку, аналізу і аудиту запасів на підприємстві.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ЗАПАСІВ**» розглянуто економічну сутність поняття «запасів», з’ясовано складові запасів, визначено нормативно – правова база з обліку , аналізу та аудиту запасів.

У другому розділі «**ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ЗАПАСІВ НА ТОВ «АЛАН»**» проаналізовано документальне оформлення операцій з обліку запасів, досліджено фінансовий і управлінський облік запасів на підприємстві, організація та методика аудиту запасів, розглянуто автоматизація обліку запасів на підприємстві.

У третьому розділі «**АНАЛІЗ ТА ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЗАПАСІВ НА ТОВ «АЛАН»**» проведено аналіз структури та динаміки запасів на підприємстві, розраховано ефективності використання запасів на підприємстві в системі аналізу його фінансового стану, виконано економіко-математичне моделювання ефективності використання запасів підприємства на основі кореляційно-регресійного аналізу.

ВИСНОВКИ

Розглянувши та проаналізувавши організацію обліку, аналізу та аудиту запасів підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Запасами є активи, які утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; знаходяться в процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, а також управління підприємством. Запаси визнаються активом, якщо існує вірогідність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, і їх вартість може бути достовірно визначена.

2. Запаси поділяють на наступні види: сировина, матеріали (основні та допоміжні), паливо (технологічне, моторне (пальне) та господарське (на опалення)), тара, тарні матеріали, запасні частини, будівельні матеріали, матеріали, передані у переробку, матеріали сільськогосподарського призначення, напівфабрикати, купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби. В окрему групу виділяють оборотні малоцінні та швидкозношувані предмети, які використовуються протягом строку, що не перевищує одного року або нормального операційного циклу, якщо він перевищує один рік.

3. Для відображення в обліку запасів та одержання інформації про їх наявність та рух підприємства можуть застосовувати систему постійного чи періодичного обліку, обумовивши своє рішення в наказі про облікову політику.

4. Оцінка запасів здійснюється на трьох етапах їх руху: при надходженні запасів, при їх вибутті та на дату складання балансу. Одержані виробничі запаси зараховуються на баланс за первісною вартістю. Вона визначається залежно від способу їх надходження на підприємство. При відпуску запасів у виробництво, з виробництва, у продаж та іншому вибутті оцінка їх здійснюється за одним з таких методів: ідентифікованої

собівартості відповідної одиниці запасів, середньозваженої собівартості, собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО), нормативних затрат, ціни продажу. З метою збереження об'єктивності оцінювання запасів в умовах цінової нестабільності вони відображаються в бухгалтерському обліку і звітності за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації.

5. Основими нормативно-правовими актами, що регулюють порядок ведення бухгалтерського обліку запасів та відображення інформації про них фінансвій звітності підприємств є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів», «Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань», «Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей», Наказ Міністерства фінансів України «Про кореспонденцію рахунків» та ін.

6. Організація обліку запасів у зарубіжних країнах має як спільні, так і відмінні риси, серед останніх кореспонденції рахунків з відображення їх руху, нормативна база, склад методів оцінки запасів, що вибувають, а також порядок їх відображення у балансі на звітну дату.

7. ТОВ «Алан» є суб'єктом малого підприємництва, який діє на умовах спрощеного оподаткування (є платником єдиного податку третьої групи зі ставкою 2% від доходу та сплатою податку на додану вартість). Підприємство діє на принципах повного господарського розрахунку, самофінансування та самоокупності, має самостійний баланс, розрахункові та інші рахунки в банках, печатки із своїм повним найменуванням, фірмові бланки, штампи та інші реквізити, затверджені в установленому порядку.

8. Для здійснення поточного бухгалтерського обліку, складання звітності, забезпечення контролю за дотриманням фінансової дисципліни на ТОВ «Алан» виділено окремий структурний підрозділ – бухгалтерія. До його

складу входять головний бухгалтер та два бухгалтера. Для ведення бухгалтерського обліку застосовується автоматизована форма обліку (підприємство використовує комп'ютерну програму «1С: Підприємство 8.2»).

9. На сьогоднішній день підприємству доцільно змінити підходи автоматизації обліку запасів. Необхідно змінити програмного забезпечення обумовлена розірванням відносин України з Росією, яка є постачальником на ринок України програмного забезпечення «1с Бухгалтерія 8.2». Тому доцільно перейти на вітчизняне програмне забезпечення. Пропоную обрати програму «MASTER : Бухгалтерія».

10. Аналізуючи відносні показники (коефіцієнти покриття, ліквідності, платоспроможності, маневреності власного капіталу) було виявлено їх відповідність науково обґрунтованим нормам, що свідчить про фінансову стійкість та стабільність аналізованого підприємства.

11. При надходженні запасів на аналізоване підприємство оформлюються наступні первинні документи: доручення, журнал реєстрації доручень, прибутковий ордер, товарно-транспортна накладна, акт про приймання матеріалів, накладна на внутрішнє переміщення матеріалів, реєстр приймання-здачі документів, відомість обліку залишків матеріалів на складі, матеріальний ярлик. Запаси приймаються матеріально відповідальною особою аналізованого підприємства як за кількістю, так і за якістю. Тому порядок відображення запасів в його бухгалтерському обліку пов'язаний з моментом настання матеріальної відповідальності. Якщо приймання за кількістю співпадає з прийманням за якістю, то настає матеріальна відповідальність у повному обсязі.

12. Як можливі шляхи вдосконалення методики аудиторської перевірки запасів аналізованого підприємства було запропоновано приблизний план перевірки використання запасів, виходячи із технології виробництва, напрямки таких робіт мають проводитись з метою оцінки ефективності та продуктивності системи операцій із запасами, а також план діагностики

системи управління запасами при проведенні аудиту, що має допомогти аудитору скласти думку про систему обліку запасів.

13. Для вдосконалення організації аналізу запасів на ТОВ «Алан» було запропоновано наступне: підвищення оперативності інформаційного забезпечення управління виробничими запасами підприємств, удосконалення системи автоматизації обліково-аналітичних робіт в аналізі виробничих запасів, обґрунтування раціональних методів проведення інвентаризації, чітка організація обліково-аналітичних процедур руху запасів підприємств.

14. На ТОВ «Алан» застосовується автоматизована система обліку, призначена для автоматизованого збирання, реєстрації, збереження, пошуку, оброблення та видачі інформації за запитами користувачів (управлінського персоналу). Метою її функціонування є забезпечення зацікавлених осіб фінансовою інформацією для прийняття обґрунтованих рішень при виборі альтернативних варіантів використання обмежених ресурсів.

15. Головними перевагами автоматизованої системи обліку на аналізованому підприємстві є: оперативне отримання інформації; обмін даними між відокремленими підрозділами підприємства; планування потреби в персоналі; автоматизація обліку у відповідності до вимог чинного законодавства; планування руху коштів підприємства; контроль та облік зберігання запасів в аналітичному розрізі; управління основними господарськими процесами підприємства; оперативне отримання інформації про собівартість готової продукції; створення системи оперативної звітності. Системна комп'ютеризація на ТОВ «Алан» передбачає об'єднання робочих місць бухгалтерів в єдину комп'ютерну мережу. В цьому випадку весь обсяг інформації в мережі стає доступним всім користувачам. Тому під час системної комп'ютеризації розрив будь-якого інформаційного ланцюга сигналізує про аварію та локалізує її джерело.

АНОТАЦІЯ

Яцковий М.В.,

«Теоретико-практичні аспекти обліку, аудиту та аналіз запасів на (прикладі
ТОВ «Алан»)кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі
спеціальності«Облік і оподаткування» за магістерською програмою «Аналіз бізнес-
процесів у підприємстві».

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – є Товариство з обмеженою відповідальністю підприємство «Алан».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку, аудиту та аналізу запасів на підприємстві.

Проаналізовано загальні питання запасів їх види, фінансовий і управлінський та аналіз запасів.

Запропоновано внести покращення обліку і аналізу запасів, які можуть бути застосовані на ТОВ «Алан».

Ключові слова: запаси, облік аудит і аналіз запасів.

ANNOTATION

Yackovoi M.V.,

«Theoretical and practical aspects of accounting, audit and stock analysis on (for
example, LLC "Alan")»,thesis for Master degree in specialty «Accounting and taxation» under the program
«Analysis of business processes in the enterprise».

Odessa National Economic University

Odessa, 2018

Thesis consists of three chapters. Object of study is a limited liability company "Alan".

Diploma thesis deals with theoretical aspects of accounting, audit and stock analysis at the enterprise.

The general questions of stocks of their types, financial and managerial and stock analysis are analyzed.

It is proposed to improve the accounting and analysis of stocks that can be applied to Alan LLC.

Keywords: inventory, accounting audit and inventory analysis.